

TRANSILVANIA.

FOI'A ASSOCIATIUNEI TRANSILVANE

PENTRU

LITERATUR'A ROMANA si CULTUR'A POPORULUI ROMANU.

ANULU ALU IV^{LEA}

1871.

Editoriu: comitetulu asociatiunei.

Redactoriu: secretariulu asociatiunei G. Baritiu.

LIBR. CENT. CLUJ
Nr. 4786. 1941.

BRASIOVU.

In tipografi'a Römer & Kamner.

Summariulu materiiloru coprinse in acésta fôia.

	Nr. Fôiei		Nr. Fôiei
Scurta istoria a societatei iesuitiloru, de G. Baritiu	1—5	1246. Privilegiu datu de regele Bela IV. episcopatu-lui d'in Alb'a-Iuli'a, prin care toti ômenii cãti se voru asiedia pe locurile episcopesci devastate de tatarari, se scotu de sub jurisdictiunea vaivodului Transilvaniei	5
Strabunii, de G. Missailu, dupa Column'a lui Traianu	1	1263. Privilegiu prin care Bela da eclesiei primatiale dela Strigону dreptulu de a lua diecimea inca si d'in vitele cornute si d'in oile secuiloru si ale valachiloru	5
D'in glossariulu societatei academice romane	1 2	1263. Donatiune regésca asupra teritoriului Nasaudu	6
Prefatiune la collectiunea de diplome d'in diplomatiariulu comitelui Ios. Kemény, care privescu mai alesu pe romani (vlachi), de G. Baritiu	1	1263. Donatiune regésca asupra comunelor Salinele Sibiiului. Manaradea, Hasiagu, Nocrichu	6
Documentu dela a. 1096 despre unu episcopu alu Milcoviei, anume Laurentiu	2	1264. Porunc'a papei Urbanu cãtra regele Stefanu cu respectu la patru comune, Bistriti'a, Rodn'a etc.	6
Documentu dela 1176 esitu dela capitululu de Alb'a-Iuli'a in caus'a metale a cãtoruva comune d'in tîenutulu Turda, Copandu, Sindu, St. Nicora etc.	3	1264. Donatiune reg. facuta éراسi calugar. Cisteriani	6
Domnului Eliseiu Armatu, epistola deschisa in caus'a fondului Gazetei	3	1271. Privilegiu reg. de donatiune sanatoriu pentru comunele Blasiu si Samcelu	6
Documentu dela 1181 despre calugarulu Pavelu, carele se crede a fi fostu chronicariulu cunoscutu istoriciloru sub numele de Anonimus Belae regis notarius	3	1277. Documentu despre devastarea si dearderea cetatei si a basericeii de Alb'a-Iuli'a prin sasi	6
Documentu dela 1184. Urme de tributulu ce platea regelui Ungariei strainii ôspeti d'in Transilvani'a	3	1278. Altu documentu despre aceeaasi rebelliune a sasiloru	6
Documentu dela 1212. Privilegiu datu de regele Andreiu II. calaretiloru teutoni asiediatu in Transilvani'a	3	1279. Documentu de donatiune, d'in care éراسi se constata infricosiat'a devastare tatarésca	6
Documentu dela 1212. Andreiu II. da cetatiu'a Crucei, calaretiloru teutoni	3	1281. Privilegiu datu de vaivodulu Opour, cet. Desiu Momente d'in istori'a Fanariotiloru	6—8
Documentu dela 1223. Donatiunea regelui Andreiu in favórea Abatiei dela Cãrti'a, séu dela Lumina, cu descriptiunea inieressante a mediuinelor	3	Damascenu Toma Bojinca. (D'in viéti'a lui)	6
Documentu dela 1227. Privilegiu d'in alu 12-lea seculu, reinnoitu de Andreiu II.	3	Despre conscriptiunea (numerarea, catagrafi'a) poporului) facuta cu terminulu de 31. Dec. 1869	7
1231. Documentu de impaciuire a unoror familii romanesci d'in districtulu Fagarasiului, asupra pamentului Boie, invecinatu cu alu Sambatei	4	1283. Testimoniu despre unu contractu incheiaiatu intre episcopulu Petru si intre parochii sas. d'in tîenutulu Medeasiului	7
1234. Pap'a Grigoriu IX. demanda regelui Bela, cá conformu juramentului seu, se impuna valachiloru episcopi romano-catholici tocma si cu armele	4	1284. Testimoniu datu dela capit. d'in Oradea despre emanciparea d'in sierbitute a familiei Pusia	7
Invidi'a cá vitiu nationale	4	1287. Corespondentia intre arhiepiscopulu d'in Strigону si episcopulu d'in Transilvani'a	7
Unu documentu istoricu d'in an. 1821, adeca Dialogu politicu intre Ipsilantu si T. Vladimirescu	4	1289. Diploma de donatiune a regelui Ladislau IV. facuta unei familii aristocratice preste trei comune de langa Turda	7
D'in pomelnicul martiriloru romani dela an. 1848 si 49. Continuare d'in Nrui 19 si 20 dela an. 1870, de A. P. Alexi	4—13	1291. Fragmentu alu unui decretu inauguralu d'in dilele regelui Andreiu III.	7
Starea instructiunei popularie in Transilvani'a	4	Alessandru Caval. de Hurmuzache +	8
Statistic'a intregei poporatiuni a pamentului	4	Articlu agronomicu Gunoiulu si insemnatatea lui	8
Gavriilu I. Munteanu. (Descrierea vietiei lui)	5	1291. Rescriptulu regelui Andreiu, prin care elu conchiama pe toti locuitorii Transilvaniei nobili, sasi, secu, romani, la una dieta constitutiva in Alb'a-Iuli'a, cu scopu de a delibera despre reform'a statului loru	8
Documentu de donatiune regésca d'in 1235, in care se vorbesce despre bataliile d'intre unguri si bulgari	5	1291. Episcopii punu pe sasi sub anatema cea mare pentru rebelliunea si omorurile comisse la Alb'a-Iuli'a	8
1240. Donatiune facuta calugariloru Cisteriani in districtulu Bãrsei séu Barciei	5	1301. Regele Ladislau arata cá a venitu la elu cnezulu Ursu d'in comun'a romanésca d'in scaunulu Odorheiiului spre a se plange de asupriri si impilari	8
1242. Decretu tatarescu emanatu dela Cattan, locutietoriulu alu lui Batu-Chanu, prin care demanda, cá Secuii si Valachii inca se ia in comerciulu de tôte dilele banii tataresci, intocma precumu luá ei banii bisantini	5	1311. Testamentu compusu de unu calugaru, anume Stefanu, in favórea unui clastru de calugaritie	8
1246. Documentu de impaciuire a membriloru unei familie, esitu dela capitululu de Alb'a-Iuli'a	5	Momente d'in istori'a moderna a Greciei, de G. Baritiu	9—13

	Nr. Fôiei		Nr. Fôiei
Alessandru Hormuzache. (D'in viêtî'a lui)	9	1341. Atestatu despre rapacitatea unui ciocoiu	16
Dimitrie Bolintinenu (poesia)	10	1342. Documentu esitu dela Toma despre una noua	16
Tablele de pariete de scrisu si cititu, de T. Rosiu	10	dieta generale transilvana, tîenuta la Turd'a	16
1313. Regele Carolu Robertu confirma privilegiulu a- celei colonii de secui, care se asiediasa intre riurile Auraria si Murasiu	10	1342. Regele Ludovicu I. de Anjou reguledia unele certe de competentî'a tribunaleloru	16
1315. Regele Carolu Robertu ia sub protectiunea sa pe colonistii sasi d'in Medeasiu, Sieica, Bertanu etc. in contra vaivodiloru	10	Rebelliunea ungaro-serbésca d'in an. 1735 de G. B.	15—17
1317. Carolu Robertu chiama colonii in una parte a tierci si demanda migratiune libera pentru tierani	10	Junctiunea caliloru ferate ale Romaniei cu ale Ungariei si Transilvaniei, de G. Baritiu	16 17
1317. Donatiuni facute de Carolu Robertu in favôrea banului Simionu si éراس migratiune libera	10	Adunare gener. a asociatiunei transilvane etc.	17
1317. Carte de inpartîrea muntiloru dela comun'a Bor- gau intre familiile Bethlen si Apaffi	10	Monografi'a Fagarasiului, de vicariulu I. Antonelli	18 19
Despre dreptulu can. alu lui Mat. Basarabu (Pravila)	11	Padurile si insemnatatea lor, de G. Vintila	18—20
1318. Diplom'a lui Car. Robertu, prin care elu scu- tesce pe trei tîenuturi sasesci dela sierbit. ostas. etc.	11	Discursu tîenutu de protop. I. Popescu in adun. gen. dela Fagarasiu despre cultur'a poporului	20
1320. Documentu esitu dela capitululu de Alb'a, apa- ratoriu de drepturile vaivodului tierci in contra reg.	11	Albî'n'a, institutu de creditu si de economii	20
1322. Documentu esitu dela Tom'a voda alu tierci, d'in care se vede, cã in Transilvani'a se mai tîenuse si in acelu anu una dieta séu adunare legislativa	11	Scôle agron. in Transilvani'a si anume cea d'in Brasiovu	20
1324. Correspondentia intre capitulu si între Tom'a voda in caus'a unora certe aristocratice d'între membrii fa- miliei Opour, in comunele Valea seca si Torja	12	1345. Regele Ludovicu recunósce in unu casu anumitu dreptu de hereditate feudale, nu numai la vasali de secsulu barbatescu, ci si la unele femei, provocan- duse la vechiulu usu alu tierci	18
1325. Documentu despre libertatea comunei Siardu	12	1357. Relatiune esita dela capitululu d'in Oradea, in care se vorbesce de trei diete transilvane	18
Ioanu Alduleanu, necrologu de G. Baritiu	12	1359. Rescriptu alu lui Ludovicu cãtra Andreiu voda alu Transilvaniei in interesulu comunelor Micasasa si Hosuseu	18
Annalele societatei academice romane	12	1361. Diploma de donatiune a regelui Ludovicu, data unui cnezu romanu (Olachus) anume Stanu, numitu Albulu, d'in com. Ozonu in comit. Maramurasiului	18
Indreptariu pentru întrebuintiarea tableloru de pariete, (articlu pedagogicu) de Teodoru Rosiu	12	1362. Diploma de donatiune data de regele Ludo- vicu I. romanului (Olacho) Ladislau (Vladu), filiu alu lui Musiatu, d'in comun'a Almasiu, in districtulu Devei, cu rangul de comite	20
Pastrarea legumelor, de G. Vintila	13	1363. Mandatu alu lui Petru voda pentru introducerea comitelui Ladislau filiu alu lui Musiatu in dominii, in contra protestelor cneziloru rom. Stroia si Zeicu	20
Statutele societatei pentru crearea unui fondu de teatru nationale romanescu	13	1363. Sententia de judecata a lui Petru voda in caus'a de certa a cneziloru Stroia si Zeicu cu com. Vladu, filu alu lui Musiatu	20
1325. Documentu despre confiscatiunea averei sasului Henning d'in caus'a rebelliei	13	1363. Correspondentia intre capitululu d'in Alb'a Iuli'a si Petru voda despre certele metali escate in comu- nele Malencrugu si Copsia	21
1328. Litere protectionali ale lui Toma voda pentru locuitorii d'in Petreni si Borgau	13	1363. Privilegiu reg. datu familiei Vass dela Tiag'a	21
Suliotii si femeile lor. Eroismulu nationale, de G. Baritiu	14	1363. Mandatulu lui Petru voda in caus'a de certa d'între monasteri'a de langa Clusiu si d'între Vladu secuulu	21
Unu casu fiorosu d'in primele dile ale domniei lui Na- poleonu III. in 1852, trad. de Ieronimu Baritiu	14	1363. Atestatu esitu dela capitululu d'in Oradea-mare despre impaciuirea unora familii aristocratice roman. d'in caus'a unui omoru	21
1329. Regele Carolu Robertu confirma privilegiulu datu de mai inainte monasteriei Cãrti'a pe 9 comune	14	1364. Documentu despre libertatile comunei Siardu	22
Intre 1321—1342. Toma voda ia dispositiuni in una causa de judecata d'între Pavelu Seculu si Stefanu Cumanulu	15	1364. Regele Ludovicu I. dà Brasiovului privilegiu de tergu	22
Intre 1321—1342. Toma voda ia mesuri in contra rapitoriloru de iobagi	15	1365. Donatiunea regelui Ludovicu facuta familiei mol- dovene Balcu in urm'a bataliloru d'in Moldov'a	22
1327. Papa Ioanu XXII. aflanduse la Avenione, ia me- suri aspre in contra celoru ce furã si instrainã averile eclesiastice	15	1365. Regele Ludovicu éراس recunósce si confirma dreptulu de hereditate alu unora femei aristocrate	22
1331. Carolu Robertu dà privilegiuri mari óspetiloru (colonii sasesci) dela Clusiu	15	1365. Ludovicu I. dà aristocratiloru fórte mari dre- pturi asupra poporului tieranu	22
1331. Relatiunea comitelui Toma dela Bistritia in caus'a de judecata si certa intre locuitorii comunei Iadu si ai comunei Borgau	15	1366. 1. Mart. Copi'a privilegiului aristocraticu datu de regele Ludovicu	22
1332. Mandatulu regelui Carolu Robertu in caus'a co- munelor Iadu si Borgau	15	1366. Aprile 24. Mandatu alu lui Ludovicu esitu totu in favôrea aristocratiei	22
1333. Privilegiu de nobilitate datu de regele Carolu la duoi supusi si sei, anume Marcu si Toma, pentru cã l'au scapatu de mórte in batali'a cea mare avuta cu Michaiu I. Basarabu, domnu alu Tierci romanesci	15	Dissertatiune tîenuta de Ioanu Dima-Petrascu, directo- rele scólei Negru-voda, in adun. gen. dela Fagarasiu	21—23
Unu monstru de femeia, Elisabeta Báthory	15	Cuventulu dlui G. Domsia, cá directoriu alu despartie- mentulu dela Clusiu	22
1334. Altu documentu in caus'a de certa a com. Borgau	16	Despre amfiteatrele romane antice, de I. V. Barcianu	22
1334. Doue decrete ale regelui Carolu in contra lo- cuitoriloru d'in comun'a Iadu	16	Una cestiune d'in economi'a nationale tractata de dn. Al. Lupascu, cu applicare la natiunea romanésca si la statulu romanescu	23 24
1336. Urma de migratinne libera a iobagiloru in unu mandatu alu regelui Carolu	16		

Nr. Fôiei	Nr. foie
Apellu de abonamentu la Dictionariulu limbei romane, dela Delegatiunea societatei academice romane	23
Despre istoria revolutiunei Horaiane, de G. Baritiu	24
Beuturile spiretuose: rachiulu si spirtulu, de P. S. Aurelianu, (Revist'a scientifica)	24
1366. Mandatulu lui Ladislau voda si Nicolae comite alu secuiloru în caus'a unui omoru intemplatu la Rodna 1366. Regele Ludovicu I. dà unu nou privilegiu familiei Vass dela Tiag'a	24
1366. Regele Ludovicu confirma cunoscutulu privilegiu sasescu, datu odeniôra de regele Andreiu	24
1366. Mandatu alu lui Ludovicu, d'in care se vede urma de domnia feudale la sasi	24
366. Relatiune sêu raportu despre regularea miediuineloru in poscesiunile unoru boieri dela Cismadei'a, care se află in contiguitate cu tienuturile lui Vladu Domnulu Tieriei romanesci	24
1366. Decisiune ce coprende impaciuirea comunei romanesci St. Petru cu comun'a Satu-nou, fundata de teutonii venetici, ambele comune in tienutulu cetatei Bistriti'a d'in Transilvani'a	24
1366. 9. Sept. Testimoniu despre impilarile pe care le suferea trei comune romanesci de langa Clusiu d'in partea unui boieriu, anume Micula	24
Protocole si alte acte de ale adunarei generale si de ale comitetului asociatiunei transilvane.	
Protocolu d'in 6. Dec. 1870 alu siedintiei comitetului	1
Consemnarea membriloru vechi si noi, in scrisi la adunarea dela Naseudu	1—3
Publicarea sumelor de bani incassate intre 8. Nov. si 6. Dec. la comitetu	1
Protocolulu sied. comitet. assoc. d'in 3. Ian.	3
" " " " 7. Febr.	5
Bani incursi la cass'a assoc. pâna in 7. Fauru	5
Protocolulu sied. d'in 7. Martiu a comit. assoc.	7
Bani incursi dela 7. Fauru pâna in 7. Martiu	7
Protocolulu sied. comit. assoc., 4. Aprile	9
Publicarea baniloru incursi pâna la 4. Aprile in cass'a asociatiunei	9
Protocolulu siedintiei comitetului asociat. d'in 2. Maiu	10
Protocolulu siedintiei d'in 11. Maiu a comitetului	11
Protocolulu sied. estrad. a comit. assoc. trans. tienute in 30. Maiu	12
Consemnarea contribuiriloru si offerteloru facute in favorea academiei romanesci de drepturi	12
Protocolulu siedintiei lunare a comit. d'in 6. Iuniu	13
Ordinea lucrariloru adun. gen. IX., la Fagarasiu	13
Regulamentu de concursu dela societatea Transilvani'a pentru stipendia (burse)	13
Protocolulu siedintiei estrordinarie d'in 20. Iuniu	14
Consemnarea membriloru ordinari noi ai asociatiunei	14
Processu verbale luat in sied. d'in 18. Iuliu a com. assoc.	15
Publicare de bani incursi dela 6. Iuniu pâna in 7. apoi pâna in 18. Iuliu	15 16
Cuventulu vicepresidentelui Iacobu Bolog'a la deschiderea adun. gen. in Fagarasiu la 7. Aug. 1871	16
Protocolu despre a 11 ea adun. gen. a assoc. trans.	17—19
Cuventu de beneventare, tienutu de rev. sa dn. vicariu I. Antonelli	17
Processu verbale luat in sied. estrad. a comit. assoc. trans. in 1 si 2. Augustu	17
Raportulu secret. Ioanu Rusu despre activitatea comit. asociatiunei	18
Publicare de contribui si bani pâna in 21. Augustu	18
Raportulu bibliotecariului I. Maximu despre starea bibliotecii asociatiunei	19
Processu verbale, luat in sied. estrad. a comitetului assoc., 26. Augustu	19
Consemnarea membriloru ord. si ajut. ai assoc., subscrisi la adun. gen. dela Fagarasiu	19 20
Conspectu despre starea cassei assoc. tr. in 20. Iuliu	20
Contribui d'in despart. dela Clusiu si dela comun'a Scorei	20
Processu verbale alu comitet., d'in 30. Sept. si altulu d'in 3. Octobre	21
Publicare de bani incursi la fondulu academiei de drepturi cu ocaseunea adun. gen.	21
Consemnatiune de 1000 fr. totu pentru academia	21
Raportulu dlui cassariu capitanu Const. Stezariu si bilantiulu anuale alu cassei assoc. trans.	22
Processu verbale, luat in sied. d'in 8. Noembre a comitet. assoc. trans.	23
Ratiociniu despre sumele intrate si errogate in favorea unei academie romanesci de drepturi	23
Patru liste de bani contribuiti d'in diverse parti	23
Se afla inca si mai multe annuntiuri bibliografice, respan-dite prin Nr.ii acestei foie.	

Acésta fóia ese
cate 3 cóle pe luna
si costa 2 florini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
10 franci cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentulu se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonéza la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiu, séu prin posta
séu prin domnii co-
lectori.

Nr. 1.

Brasiovu 1. Ianuariu 1871.

Anulu IV.

Scurta istoria a societatei iesuitiloru.

Am dîsu cu alta ocasiune, cà un'a parte buna d'in istori'a patriei nóstre nu póte fi întielesă bene, fara cunóscerea istoriei adeverate a societatei iesuitiloru. Asta-data mai adaugemu, cà fara a cunósce deplinu istori'a iesuitiloru, spiritulu iesuitismului sî tóte faptele loru, cea mai mare parte a istoriei popóloru europene incependu de pe la an. 1550 sî pàna pe la 1770, séu sî pàna in dílele nóstre, remane obscura, pentrucà 'i lipsesce legatur'a d'intre unu evenimentu sî altulu, remanu necunoscute cauzele secrete sî motivele, d'in care au resultatu un'a multime considerabile de fapte de a le domnitoriloru pamentului, adesea fórté fatali pentru supusii loru. In fine istori'a eclesiastica pe cei 300 de ani d'in urma n'are întielesu fara istori'a iesuitismului.

Dela desfientiarea societatei iesuitiloru in secululu trecutulu sî pàna la restaurarea ei in cele mai multe tieri ale Europei sî in staturile nordamericane, s'au scosu la lumina mii de documente, care mai inainte se tienusera in mare secretu, sî d'in acelea s'au scrisu istori'a iesuitiloru cu atàta adevèritiune, in càtu astadi publiculu celu luminatu sî totu-una-data nepartenitoriu alu Europei sî alu Americi, e in stare de a'si forma idea sî opiniune ecsacta sî justa despre iesuiti sî iesuitismu.

Noi romanii inca avemu cause multe si mari, pentrucà se ne ocupamu inadinsu de istori'a iesuitismului, sî se creda ori-care romanu, cà tempulu, pe care'lu va dedica acelei lecture, neci-decumu nu va fi perdtu. Fiorósa sî spaimantatória, desastrósa sî fatale fusese inriurinti'a iesuitismului asupra celoru mai multe popóra europene; atàta este comprobatu de ajunsu. Dara de ce natura a fostu inriurinti'a iesuitiloru unguri si nemti asupra poporului sî clerului romanescu? Acésta are se ni-o spuna istori'a romaniloru. Noi aici ne vomu ocupa asta-data numai cu istori'a iesuitiloru si a iesuitismului preste totu, si atàta inca vomu face fórté pe scurtu, adeca numai pre càtu ne értă acestu spatiu marginitu.

Pàna pe tempulu reformatiunei in eclesi'a catholica apusena inca se inmultise calugarimea, cá si in resaritu, preste tóta intipuirea omenéscă. Atàta numai, cà in apusu ómenii avura placere de a introduce si in viéti'a monastica unu feliu de moda, de

varietate; candu d'in contra in resaritu sutele de mii de calugari se obligá a vietuii preste totu conformu mai multu numai reguleloru santului Vasilie.*) In apusu s'au scolatu dupa tempuri mai multi fundatori de societati monastice. La inceputu scopulu toturoru acelor fundatori se vedea a fi fórté bunu, folositoru, frumosu, chiaru santu; mai tardíu inse tóte acelea societati degenerara fórté si se abatura cu totulu dela destinatiunea loru asia, in càtu inca mai inainte de a desbraca Martinu Luther reverend'a calugaréscă, clasa de ómeni d'in care tacea elu parte, adeca calugarimea, ajunsese de bajocur'a si de urgi'a lumei; éra acésta se intemplase nu numai d'in caus'a obscurantismului, ci si mai virtosu pentru infricosiat'a corruptiune, care se incuibase in monasterie si prinsese radecine atàtu de afunde, in càtu coregerea loru se parea a fi preste potentia. Pàna la reformatiune se crediuse, cà scopulu celu mare si infricosiatu, de a funda unu imperiu universale, se va potea ajunge mai siguru si mai curendu cu ajutoriulu unei armate negre de calugari recrutati d'in tóte popórale pamentului. Dupace calugarismulu luà mai multu lovituri de mórté intre anii 1520—1540 dela reformatorii càti se scolasera alaturea cu Luther si pe urm'a lui, — urdítorii si nutritorii acelu planu incepura se despere cà voru mai fi in stare de a trage vreunu ajutoriu reale dela calugarime. Descuragiulu acesta se latiá cu atàtu mai multu, cu càtu diferitele clase de calugari petrecea in necurmata ostilitati unele cu altele. Benedictinii, Camaldulenii, Calugarii suri séu seini, Carthausianii, Coelestinii, Cistertianii, Grandimontanii, Silvestrinii, Augustinianii, Premonstratenii, Servitii, Hyeronimitii, Iesuadii, Carmelitii, apoi calugarii cersietori si anume Dominicanii, Capucinii, Franciscanii cu Minimii si cu Minoritii etc., toti se intrecea care de care, cá se aiba mai multa trecere si influentia la popóra, d'in care cauza adesea se sî batea cá orbii unii cu altii. Ce e mai multu, intre Dominicani cá urmatori ai lui Thomas dela Aquino si intre Franciscani cá veneratori ai lui Duns Scotus, s'au escatu si guere formali, portate cu armele a mânia, precumu se portasera odenióra in Oriente pe tempulu Arianiiloru, Nestorianiloru, Eutichianiloru, Donatistiloru etc. Era lucru celu mai firescu, cá calugarimea cu acea

*) Vorbimu aici numai de Calugarimea crestinéscă, éra nu si de institutele fakiriloru sî ale dervisiloru mohamedani, cá-ci acestea inca'si au istori'a loru speciale.

portare a sa se'si pérda in ochii lumei totu respectulu si tóta auctoritatea.

Ignatius Loyola. In a. 1491 adeca optu ani in urm'a lui Martinu Luther, se nascuse in Spani'a, in provinci'a basca, numita Guipuzcoa, in castelulu numitu Loyola, d'in un'a familia aristocratica fruntasia, Don Innigo, adeca domnisorulu Ignatiu Lopez de Ricalde, si fu botezatu in orasielulu vecinu, anume Azpestia. Numele tata-seu fusese cavalerulu Bertram, fiu alu lui Perez, domnu de Loyola si de Ogne séu Onate, care avuse de socia pe Donna Mariana Saez de Licona et de Balda. Acea parchie de boieri avuse unusprediece prunci, adeca 7 fii si 4 fiice. Ignatiu fusese alu nouelea fiu, destinatu de sörte a fi fundatoriulu celei mai faimöse si mai infricosiate societati de calugari, d'in câte s'au vediutu pe fati'a pamentului. Cá pruncu si cá copilandru Ignatiu Loyola n'a invetiatu mai multu, decâtu a scrie si a cití. In etate de patrusprediece ani unchiu-seu Don Antonio Mariquez, duce de Nagera si grandu (magnatu) de Spani'a, ii castigà nepotului seu unu locu de pagiu (aprodu) la curtea regelui Ferdinandu si a reginei Isabellei, pentrucá in aerulu lustruosu si voluptuosu alu curtei se'si castige manierele si rutin'a de cavaleru. Iunisioru frumosu, bine facutu si sanetosu cumu era Ignatiu, in càtiva ani se si alese d'in elu unulu d'in cei mai eleganti si mai desfrenati pagi ai curtei regesci. Calaritululu, duelatulu, mandolin'a spaniöla si fabricarea de versuri necalite in onórea unoru dómne si domnisióre, apoi bataile cu barbati casatoriti si negasatoriti, era ocupatiunile ordinare ale domnisorului Ignatiu. In fine junele „caballeros“ satiatu de placerile curtei, desteptanduse in elu un'a ambitiune mare, se cerù la armata. Unchiu-seu ii castigà unu rangulu de oficiariu. Ignatiu se aratà demnu de acea inaintare, pentrucá elu in tóte luptele bellice, la care luà parte, se portà cu mare bravura si se adoperà totu-unadata a'si castiga cunoscentie militare. In scurtu Ignatiu inaintà la rangulu de capitanu. Pe atunci era fôrte multe batai; cá-ci adeca dupa mörtea lui Ferdinandu regelui Spaniei, Carolu V., care era si rege alu Germaniei, se luptá pe viétia pe mörte cu Franciscu I. regele Franciei pentru domnia preste Europ'a intréga.

In an. 1521 francii batea cetatea Pampelun'a. Comandantele loru era cavalerulu Andreiu de Foix, éra apararea cetatei stá sub comand'a lui Ignatiu de Loyola, carele plinu de truffa spaniöla, era sí decisu, cá mai bene se se ingrópe sub ruine, decâtu se capituleze. In 20. Maiu francii facura unu assaltu, ilu platira inse cu sange fôrte multu, pentrucá garnisón'a comandata de Loyola aparà cetatea cu bravura eroica. Éta inse cà d'in murulu bombardatu una bucata cadiendu, vulnerà pe bravulu Loyola in pitiorulu stangu, apoi in acelasi momentu una glontiu de tunu ii sfarmà pitiorulu dreptu. Atunci resistenti'a spanioliloru in-

cetà si francii ocupara cetatea. Comandantele francescu se portà cu multa umanitate càtra cei invinsi, éra pe Don Innigo de Loyola ilu dede in cur'a chirurgiloru sei, éra dupa duóe septemani ilu liberà si d'in captivitate fàra neci-unu pretiu de rescumparare sí 'lu trimise la castelulu parentescu Loyola, pentrucá se'si caute acolo mai bene de sanetate. Acelu casu nefericitu era se coste pe Ignatiu viéti'a. Operatiunea intreprinsa asupra pitiorului seu cu scótarea mai multoru franturi de óse, a fostu mai multu decâtu barbara, prin urmare inpreunata cu doreri ce nu se potu descrie. In fine totusi Ignatiu ajutatulu de natur'a sa cea tare, se vindecà abia, inse asia, cà pitiorulu dreptu ii remase cu unu policariu mai scurtu, éra sub genunchie 'i remase unu osu esitu. Lui Ignatiu ii casionà a se supune la operatiune noua, care déca se póte, a fostu si mai infricosiata, decâtu cea de inainte.

In acelu tempu alu curei sale de mai multe luni, Ignatiu ne avendu cu ce se'si petréca tempulu, cautà romane de cele fantastice spaniolesci, despre care se vorbesce atátu de multu in opulu classicu „Don Quichot dela Mancha;“ lipsindu'i inse de acelea, incepù se citésca la legende calugaresci fabulöse, care inca'i aprinsera fantasi'a, inse in directiune cu totulu oppusa. In urmarea cumpliteloru doreri, frumseti'a fatiei lui Ignatiu inca suferise multu, in càtu elu desperase cà va mai avea trecere la femei. In modulu acesta fienti'a interna a lui Ignatiu Loyola prefacându-se cu totulu, elu se determinà a se prefaca din „caballeros“ in eremitu, precumu fusesera ss. Antoniu, Pachomiu s. a., inbracà unu vestmentu grosu, isi lasà perulu nepeptenatu, incepù se postésca, pàna cadea lesínatu, éra in acelea momente avea si visiuni fantastice, vorbindu câte verdi sí uscate, in càtu ómenii incepusera a'lu tiené de smentitu. In Martiu 1522 Ignatiu fugí dela famili'a parentésca la Montferrat in Catalóni'a, unde se aflá una icóna „facétória de minuni,“ la care peregrinà multi. In vecinatatea monastirei dela Montferrat era unu sechastu (eremitu) faimosu, anume Clanon, carele in ochii plebei trecea de santu. La acelu sechastu isi marturisí Ignatiu Loyola trei díle intregi tóte peccatele si blastematiile câte le facuse elu in viétia; in acelasi tempu se flagelá pe corpulu golanu cu unu lantiusioru de feru, pàna 'i dá sangele, sí postea pàna era se móra de fóme. De atunci inainte Ignatiu se numí pe sine cavalerulu fetiórii prea curate, éra uneori sí luptatoriu alu lui Christosu, apoi indemnatu de Clanon, isi propuse a peregrina la Ierusalimu, si asia apucà calea càtra Barcellona cu scopu de e se inbarca pentru Ierusalimu. In cale se opri la orasielulu Manresa, unde mergündu in spitalu, se decise a petrece acolo intre cersietori si morbosu, éra puçinulu nutrementu de care avea trebuintia neaparata, ilu cersia, cu care ocaziune vendiendu'lu strengarii de baieti si luandu'lu de smentitu, aruncà dupa elu cu óua clocite si cu balega. Dupa mai multe luni de díle cineva descoperi, cà Ignatiu

nu ar fi neci cersietoriu, neci nebunu de legatu, ci că elu este unu aristocratu fantastu in gradulu supremu. VEDIENDU elu că este recunoscutu, fugi dela **Manresa** intr'un'a pesteră, unde flamendia infricosiatu, in cătu era p'aci se mōra de fōme, preste acēsta visiunile fantastice i se inmultira fōrte. — In fine cadiendu in un'a de dīle că mortu, nisce ōmeni buni ii compatimira si'lu dusera in ospitalu, unde pre langa cura buna se restaură cu incetulu, sī in corpu, sī in spiritu; ēra preotulu confessariu dela ospitalu ilu facū abia că se pricepa, că dēca voiesce elu a se face santu, mai curendu isi va ajunge scopulu, dēca va merge la pagani, că se le predice evangeli'a. D'in acelu tempu Ignatiu parasindu viēt'i'a de vagabundu, se determină a celetorī la turci, si inca cu scopu că se'i castige pre toti bene pentru religiunea catholica.

In ērn'a anului 1523 Ignatius Loyola caletorī la **Barcelon'a**, inse totu cersiendo, spre a'si aduna incai atāti banisiori, cāti i se cerea pentru inbarcare. In **Aprile** ajunse la **Rom'a**, de acolo la **Venet'i'a**, inse d'in cauza pestilentiei care domnea, golu sī flamendu că vai de elu, până candu avū fericirea de a se infatiosia la ducele Andreiu Gritti, grandu de Spani'a, care'lu ajutā, ii si midiuloci locu pe un'a galera venetiana, care 'lu duse la **Iaffa** in **Palestin'a**, de unde apoi curendu trecū la **Ierusalimu**, unde ajunse in **Septembre**. Acolo indata dupace 'si facū inchinatiunile sale pe la tōte locurile sante, se decise a predica mohamedaniloru. Spre acestu scopu Ignatiu se presentā la egumenulu (provincialis) calugariloru franciscani, rogandu'lu că se'i dea concessiune a predica. Egumenulu vediendu in Ignatiu numai pe unu cersietoriu trentiarosu, sī preste acēsta pre cătu de ignorantu in scienti'a teologica, pre atāta sī de cerbicosu, carele adeca nu voiā se pricepa, că mohamedanii nu sciū spaniolesce, ēra elu nu cunōsce limbele loru, ilu tractā de aceea ce era elu in adeveru, adeca de unu fantastu, si 'i demandā că indata se se reintōrca de unde a venitu, că de nu, ilu va trimite legatu! apoi sī dispuse inbarcarea lui pentru **Venet'i'a**, unde reajunse in **Ianuaru** 1524. Abia acumu Ignatiu incepū se pricepa, că dieu elu este unu mare ignorantu, se reintōrse la **Barcelon'a** sī se apucā de invetiarea limbei latine alaturea cu baietii de 9—10 ani. Pe atunci Ignatiu era de treidieci sī trei de ani. Intre nespuse greutati, luptandu nu numai cu gramatic'a, ci sī cu fōmea, cersiendo'si tōta bucatura sī cāte un'a bucată de vestmentu vechiu, invetiā duoi ani latinesce. Intr'aceea Ignatiu isi castigā duōe amice bune, anume pe domnisiōr'a **Isabell'a Roselli** si dōmn'a **Agnes Pasquali**, care'lu ajutā cu banisiori. In acelasi tempu Ignatiu nu se potea rabda, ci predicā pe la locurile publice in contra corruptiunei, până ce in un'a de dīle infruntandu elu amaru pe calugaritiele unei monasteri pentru desfrenarile loru, amantii acelorasi ilu batura atātu de cumplitu, in cătu bietulu Ignatiu remase pe locu că mortu, sī abia in cāteva septemani se vindecā de acea maltratare barbara.

In a. 1526 Ignatiu trecū la **Alcala**, unde cardinalulu **Ximenes** fundase unu feliu de universitate. Aici cavalerulu Ignatiu simtī greutati sī mai mari; dara scopulu lui era nestramutatu sī vointi'a de feru. Amblat'a sī in **Alcala** persecutatu sī arestatu d'in caus'a fanaticismului seu, cu care se amestecā in afacerile preotimei predicandu, ba inca sī confessandu pe ōmeni de pecate, de sī nu era hirotonitu. D'in aceste cauze Ignatiu in 1527 trecū la universitatea d'in **Salamanc'a**, unde ērasi incepū se tiena predice in publicu, d'in care cauza episcopulu de acolo inca'lu aruncā in arestu, unde'lu tienū duoedieci si duōe de dīle, apoi ii luā juramentu, că nu va mai cteza a se amesteca in afacerile preotiloru. VEDIENDU Ignatiu că neci in **Salamanc'a** nu'si pōte implinī poft'a sa de a dascalī pe ōmeni, fāra că se aiba scientiele necesarie, se decise a caletorī dreptu la **Parisu**, isi luā unu asinu, pe care 'si incarcā puçinulu ce avea, carti sī manuscripte, sī in **Fauru** 1528 ajunse abia in capital'a **Franciei**. Acolo elu infatiosiaunduse la professori spre a fi essaminatu, aceia 'i spusera verde, că de sī acumu era de 37 de ani, dara inca sciā fōrte puçinu, sī că trebue se se mai prepare 1½ de anu, pentrucā se pōta fi inscrisu la vreun'a facultate. Ce se faca Ignatiu? Era se puse alaturea cu baietii, pentrucā se fia de bajocur'a loru. Abia in a. 1532 Ignatiu castigā baccalaureatul si la anulu titlulu de magistru. Era inse p'aci că sī in **Parisu** se amble batutu, d'in cauza că neci acolo nu lasā in pace pe ōmeni, ēra mai alesu pe cātiva studenti ii induplecā, că duminec'a dupa liturgiā in locu de a merge se tiena disputatiunile care era prescrise pe acelea tempuri, mai bene se se retraga undeva cu elu, că se faca „exercitia spiritualia,” despre care Ignatiu scrisese sī un'a carte, adeca se faca rogatiuni, se postēsca sī se se flagelleze sēu biciuēsca unii pe altii cu funi sēu cu lantisiuōre de feru, spre a'si omorī poftele trupesci. Cu tōte aceste **Parisu** fu acelu locu, unde planurile lui Ignatiu Loyola ajunsera la deplina matoritate. Pāna atunci elu se ocupā numai cu planulu de a convertī pre toti paganii d'in lume la religiunea romano-catholica, cumu sī de a predica penitentia, adeca caintia de pecate, la crestinii cei corrupti, aī deda se'si tortureze corpulu sī se parasēsca tōte desiertatiunile lumesci. Eca inse, că Ignatiu in anii petrecerei sale la **Parisu** avū sī ocașiunea de a se informa bene despre rapedile progresse ale doctrinei reformatoriloru **Luther**, **Zwingli**, **Melanchton**, **Calvinu** etc., care se incinsesera sī in **Franci'a**, in cătu tocma sī unii professori dela universitate incepusera a vorbi in favōrea loru. Spaima sī cutremuru coprinse pe Ignatiu la vederea atātoru eresuri, care se scolā d'in tōte partile. Cine se se oppuna, cine se resiste la acelea doctrine cu efectulu doritu de densulu? Calugarimea isi perduse orice auctoritate la popōra, ēra preotimea de miru devenise cu atātu mai desfrenata sī nerusīnata, lenesia sī nepasatōria, cu cătu că preotiloru ne fiendu-le ertatu a se casatorī, de alta parte

prin vocatiunea lor obligati fiindu a veni pe tota dio'a in contactu cu familiile si anume cu poporanele lor, comitea cele mai scarnave scandale si multe crime. Eca deci cauzele, pentru care Ignatiu Loyola se decise a funda si a organiza elu insusi un'a noua societate de calugari, a caroru vocatiune se fia: a converti pe pagani, a combate si estersina pre toti ereticii, a corege moralitatea omeni-loru si a supune pre tota lumea papei dela Rom'a. Dara care se fia midiolócele cátra scopu! La inceputu Ignatiu cá fostu ostasiu si comandante de trupe isi imaginá lucrulu asia, cá domnulu Isusu Christosu cá imperatu alu ceriuriloru este totu-un'a data generalissimus preste tóte armatele ceresci ale angeriloru, cá prin urmare aici pre pamentu inca ar trebui se se formeze un'a armata a lui Christosu, carei inca se i se dea unu comandante supremu, caruia se'i fia supusi toti luptatorii. De comandante se denumi elu pre sinesi, éra cadrulu séu simburele armatei ilu compuse mai antaiu numai d'in siese insi, adeca Petru Faber, alias Le Febre, nascutu d'in un'a comuna de langa Geneva, june invetiatu, ageru la mente, de una imaginatiune ferbente si capace de a se inspira pentru idei mari. Franciscu Xavier, nascutu in Navarra d'in familia aristocratica, preotu si professoriu in Parisu. Iacobu Laynez d'in orasiulu Almazan in Castili'a, june de 21 de ani, saracu, inse invetiatu si energiosu. Alfonsu Salmeron d'in Toledo, fetiorandru de 18 ani, bunu filologu. Nic. Alphonsa d'in Bobadilla in Valencia, éراسi bine invetiatu. Sim. Rodriguez d'in Azevedo in Portugali'a.

Pe acei siese individi Ignatiu Loyola ii conduse in dio'a de St. Maria (15. Aug.) 1534 pe delulu Montmartre in capell'a suterana, in care se dicea, cá odenióra Dionisius Areopagita ar fi suferitu martiriu, si dupace Petru Faber, care pana atunci d'in toti siepte insi singuru era preotu hirotonitu, sierbi s. liturgia si'i cumineca pe toti, apoi Ignatiu Loyola mergendu la altariu, depuse pe s. evangelia juramentu cá va tienea cele trei voturi calugaresci, adeca saraci'a de buna voia, castitatea si ascultarea órba, adaose apoi si jurá, cá va remanea pre tota vieti'a sa cavaleru alu lui Isusu si alu Mariei, cá va lupta totudeauna pentru biseric'a romana si pentru pap'a, cumu si cá si va pune vieti'a pentru propagarea credintiei romano-catholice. Dupa acésta striga: „Ad majorem Dei gloriam!“ apoi luá acelasi juramentu dela cei siese colegi ai sei. Tóta dio'a remasera in capella in genunchi, fara mancare si beutura. In fine mai inainte de a se departa, Ignatiu scrisse pe altariu trei litere: J. H. S., adeca: Jesus Hominum Salvator.

Acesta fu inceputulu societatei numite a iesutiloru. In primaver'a d'in a. 1535 Ignatiu Loyola trecu d'in Parisu la Spani'a spre a regula mai multe afaceri familiare; éra dupace si finira studiulu consocii sei mai teneri, adeca in a. 1537, trecura cu totii la Veneti'a, cu scopu de a se imbarca de acolo pentru Palestin'a, unde in calitate de missionari séu apostoli

era se se si apuce de crestinarea mohamedaniloru. Pana in acestu anu numerulu lor se mai adause cu alti siese insi, in cátu acumu era cu totii treispre-diece. Intr'aceea erupse un'a guera cumplita intre venetiani si turci asia, in cátu de caletoria la Palestin'a nu mai putea fi vorb'a. De-ocamu-data Ignatiu Loyola inparti pe ostasii sei pe la ospitale in Veneti'a si in alte cetati ale Italiei, comitendu-le cá totu in acelu tempu se tiena si predice in publicu, care in ce limba putea. Inse éراسi o patira cu preotii, dela carii avura a suferi multu, pentrucá se amesteca in professiunea lor. VEDIENDU Ignatiu Loyola, cá neci póte merge intre pagani, neci póte mustra si injura pe ómeni pentru blastematiile lor asia, precumu ii placea lui, inca neci dupace apuca a se hirotoni de preotu cu toti adiutanti sei, in tómn'a an. 1537 ii conchiamá pre toti la Vicenti'a spre a se consulta cu ei despre ceea ce avea se faca densii mai departe. Decisiunea fu asia: Déca nu ne potemu apuca in aceste tempuri de convertirea mohamedaniloru, se mergemu la Rom'a, se spunemu santului parente, cá suntemu decisi a intra in sierbitiulu densului si a'i recruta una óste intréga de missionari, cu care se trantimu la pamentu pre toti ereticii si pre toti adversarii si inemicii scaunului Romei.

In Octobre 1538 jun'a compania a iesutiloru ajunse la Rom'a, unde si midiolocira audientia la pap'a Paulu III. De si Loyola sciú se si castige in Rom'a indata la inceputu cátiva patroni mari, de si ide'a si planulu lui placu papei atátu de multu, in cátu la un'a ocaziune díse: Digitus Dei est hic, totusi intempiná d'in alte parti greutati cu atátu mai mari, cu cátu ideile reformatiunei protestantice au fostu petrunsu si in Itali'a in mai multe clase de ómeni. Asia se intempla, cá statutele societatei fundate de Ignatiu Loyola se confirmara abia in 27. Sept. 1540.

(Va urma.)

S t r a b u n i i. *)

O mère polonaise, alors que le génie
Brille aux yeux de ton fils de sa plus vive ardeur;
Que son front, couronné de grâce et d'harmonie,
De vingt nobles aïeux atteste la grandeur. . .

Adam Mickiewicz, Stances adressées à une mère polonaise.

„Si acumu, candu italianii, dupa o despartire de atátia secolu, se reculegu in cetatea, care fu capital'a lunei, nu remane indoiéla cá ei voru sci se traga d'in restulu vechiei lor mariri logodn'a unei noue grandori.“

Victor Emanuel, 11. Oct. 1870, primindu plebiscitulu Romei.

Inca suntemu sub impresiunea unui evenimentu miraculosu: ocupatiunea Romei de cátra trupele ita-

*) La loculu acesta eramu se incepemu astadi cu publicarea lungei serii de documente istorice transilvane, promise tocma inainte cu unu anu; vediendu inse in „Column'a lui Traianu“ acestu articlu istoricu scrisu de dn. G. Missailu, insocitu de aplicatiuni atátu de nemerite, petrunsu de atáta dorere patriotica, simtimu un'a adevrata placere a'lu reproduce in aceste tempuri, inca si la acestu locu. Red.

liane. Fiii Italiei au reintratu in mostenirea clasicului capitoliu. Patrimonium Petri, cu tóta pretins'a nefalibilitate a papei, a incetatu a mai esiste, lasandu locu ratiunei si drepturilor omului pozitivu. Acestu evenimentu de supremu interesu a trecutu cá nezaritu d'in caus'a graveloru si vandaliceloru intemplari, alu carora teatru este biat'a Francia; intemplari, ce absorbu bagarea de séma a intregi lumi si o facu nepasatória pentru ori-ce alta se petrece pe restulu globului. In tempi mai linistiti nemicu n'ar fi potutu dorí lumea latina mai cu séma, decâtu caderea puterii timpurale a papiloru si consolidarea Italiei prin Rom'a capitala. Totusi faptulu nu va inceta de a figura in istoria, cá unulu d'in cele mai mari ale secolului nostru.

Consecinti'a cea mai nemidiulocita nu póte intardia a fi aceea, pe care a predís'o confratele nostru dn. Hajden in Revista'i dela 17. Septembre:

„Itali'a, re'nviuata astadi in rolulu seu strabunu prin posesiunea capitolului, si netocita inca de totu prin vermele cosmopolitismului, se se puna ea in fruntea latinitatei, pentrucá unu alu duoilea Mariu sa aplice o noua lectiune cimbriloru si teutoniloru.“

Pe cine póte se dóra mai multu anim'a de Itali'a, decâtu pe romani?

Cine decâtu romanii, póte se face voturi mai ferbinti pentru realisarea acestui prognosticu?

Rolu strabunu! Si de candu, dela ce data, aru reluá Itali'a firulu intreruptu alu acestui rol? Fia si dela anulu 390 inaintea erei crestine, atáta inca aru fi destulu. Aru fi odata identica in evenimente cu cele d'in anulu 1870. La 390 Brennu, acelu Bismark galicu, invadase Itali'a cu sutele sale de mii si dede nascere la nesce scene, ce se asémena cá done picaturi de fiere cu ceea ce se petrece astadi in Gali'a moderna. Romanii, batuti deseversitu pe tiermuri ríului Ali'a, scapa parte in orasiulu Veii, parte se inchidu in capitoliu sub conducerea lui Manliu capitolinu. Galii erau de done ori mai numerosi.

Metzulu si Parisulu inainte de Christu.

Incuragiati de acésta isbanda, galii se revérse cá unu torente asupra Romei, o cuprindu, o prada cumplitu, o ardu de totu si incungióra capitolulu, pe care cérca a'lu luá prin ori-ce midiulóce. Li s'aru fi si nemeritu intr'o nópte, déca romanii n'aru fi fostu desteptati de gâscele consacrate Iunonei si n'aru fi alergatu spre a precipita depre muri pe inemicu, ce apucase a se suí in micu numeru. Barbarii, vedindu-se descoperiti, dau asaltulu. Asediati le esu inainte si'i respingu. Positiunea galiloru devenia d'in ce in ce mai grea. Propuneri de pace se facura; tractate incepura. Conditiiunile primite erau, cá romanii se platésca 1000 libre de aur. Galii inse se serviau pe fatia de cumpene false, facendu se apese unulu d'in basinuri mai multu intr'o parte. Romanii nu'si mai potura stapaní indignarea. Brennu, pentru a adaoge pe langa infidelitatea fagaduintieloru giurate insult'a, batjocur'a, arunca si sabi'a sa in strimb'a cum-

pena. „Ce vrea se díca acésta?“ intréba Sulpiciu. „Hei, dragulu meu! raspunde Brennu, ce alta decâtu: Vai de invinsi!

Acestu cuventu a trecutu de atunce pâna la noi in starea proverbiului: vae victis! si aru poté fi devís'a cea mai fidela, caracterisarea cea mai esacta a politicei modernului Brennu: dn. de Bismark...

Pe candu urmá disput'a, éca sosese Camilu la portile Romei cu o armata de 40,000 soldati romani, insufletiti de foculu resbunarei, si cade cá unu fulgeru in midiuloculu invinsiloru si alu invingetoriloru estasiati. Pune man'a pe aurulu, care se aflá inca in cantariu, ilu dá lictoriloru si ordona galiloru a'si verí in ochi cumpenele, dicendu; „Romanii au inveniatiu dela parintii loru a'si rescumpera patri'a cu ferulu, ér nu cu aurulu.“ Brennu se infuriéza si vrea se'si faca dreptate cu arm'a; inse era pre tardíu. Romanii recastigasera prin presentia lui Camilu si a armatei sale vechiulu curagiu. Barbarii suntu luati in góna, armat'a loru este batuta, nemicita de soldati si sateni. Brennu abia scapa singuru cu viétia, invetiandu a sci, cá lacomi'a perde omeni'a*).

Dn. Bismark vrea cu ori-ce pretiu se imite pâna la fine pe Brennu barbarulu. Faca'i cerulu pe placu, si dea Dumnedieu, cá unu Camilu francescu se'lu invrednicésca a avé sórtea demnului seu prototipu. Istori'a se repete uneori.

Curiu Dentatu, de trei ori consulu si de done ori triumfatoriu, celebru prin modestia si desinteresarea sa, fu insarcinatu a regula conditiunile pacii cu samnitii. Ambasadorii loru, vedendu stipulatiunile, le aflara prea umilitórie si cérca a corumpe cu bani pre ambasadorulu romanu. Elu respinge aurulu cu despretiu, dicendu: „Sarac'a, in care traiescu, póte v'a datu sperantia d'a me corumpe; inse fórte v'a magiti, si ve declaru, cá suntu mai bucuros a ordoná celoru ce au aur, decâtu a'lu avé insumi.“**)

In adeveru, éca unu caracteru strabunu, ce s'ar poté recomandá in pripa si cu tóta staruinti'a la fórte multi dintre noi, pentrucá in calitate de fideli stranepoti se'lu imite d'in tóta virtutea poteriloru sale. Tempulu a prea sositu. Astadi in Romani'a banulu este totulu, omulu nemicu. Poetulu Sionu inca de pe la 1846 ne-a predísu acestu cinismu:

„Adi amu meritu fórte mare,
Cà-ci mi-i punguliti'a grea,
Mandrulitiei i se pare,
Cà in frunte amu o stea.
Astadi toti mi se inchina,
Cà-ci mi-i punguliti'a plina.
Fàra neci o 'nvetiatura
Eu trecu astadi de 'nvetiaturu,
Toti se uita 'n mea gura,
Candu punguti'a mi-a sunatu.
Banulu face alu meu nume,
Banulu me redica 'n lume.
Astadi curtea me poftesce,
Posturi, slujbe vrea se'mi dea;

*) Plutarchu, Camilu.

**) Columbu, biografi'a barbatiloru ilustru.

Sciti, de ce me magulesce?
Pentru că mi-e punga grea.
Dăcine ori ce-a dăce,
Tiér'a noastră e ferice:

Pung'a suna;
Suna, suna,
Că-ci totî gîoacă pe-a ta struna*)..."

Pentru cine ne întielege, destulu.

Căndu va dă Dumnedieu santulu se luamu de modelu pe unu Curiu Dentatu, ér nu pe unu Leiba-Cahana et Compania, si se nu uitamu frumós'a figura a lui Fabriciu, celebru atātu prin patriotismulu seu, cătu si prin probitate si modestia?

Piru, regele Epirului, invinsese pe romani in doue mari batalii. Fabriciu fu trimisu de Rom'a spre a tractă despre schimbulu prizonieriloru. Regele arata multa buna vointia si'lu roga se primésca bani, nu pentru a'lu lega la ceva désonorantu, ci in semnu, dăcea elu, de amicitia si ospitalitate. Fabriciu refusă. Regele nu insista mai multu in diu'a aceea, dar a dou'a dî, vrendu se'lu ingrozésca, că celu ce nu vediuise inca elefanti, regele ordona se se ascundia unu elefantu d'in cei mai mari dupa o draperia, in loculu unde se faceau pertractarile. La unu semnalu datu draperia se radica, si deodata animalulu se arata cu trompa'i radicata asupra capulu lui Fabriciu, facendu se vibreze aerulu de sbierete teribile. Generalulu romanu nu se sparie de locu, ci dăce suridiendu regelui Epirotu: „Neci aurulu teu de eri, neci besti'a de astadi, nu m'au induplecatu se 'mi calcu datoriele cătra patria.“ Cunoşcemu multi, cari n'aru astepta, neci au asteptatu tocmai spaima de elefanti spre a primî obolulu veduvei si a nedreptatitulu orfanu, spre a subtrage si ultimulu banu d'in cas'a statulu. Ce vreti, s'au trecut tempîi Fabriciiloru! Lumea s'a facutu mai positiva, unghiele s'au lungitu.

Moda!

Peste cătiva ani Fabriciu comanda armata romana in contra lui Piru. Intr'una d'in dîle venî in taber'a sa unu omu, care'i aducea o scrisóre d'in partea mediculu regescu. Acesta se legă a-si invenina stapanulu, că se placa romaniloru, dăca acestia'i garantau o bogata resplăire. Indignatu de o asemenea uriciósă propunere, Fabriciu scrie pe data regelui despre pericolulu ce-lu amenintia. Regele pedepsî pre tradatoriu, dar totu-odata spre a se arata recunoscători cătra romani, liberă pre toti prizonierii fără despagubire, cerendu pace.**)

Astufeliu era Fabriciu. Astufeliu erau toti romanii in tempulu marirei Romei. Astufeliu erau strabunii romaniloru: acei strabuni, pe cari ei prea au uitatu a-i urma, alergendu, cându la ecsemples slave, cându la ecsemples teutone, si de totu puçinu la cele latine, mai cu séma bune.

Ceea ce la romani a fostu mai fórte cătu chiaru murii cetatiloru, erau morarurile lor. Virtutile pri-

vata legitimau puterea lor. Secretulu grandórei lor stă mai multu in moralurile decâtu in dibaci'a senatulu — unu senatu, se întielege, asemenea cu alu nostru numai prin nume.

Invingători lumii onorau pururea saracia, disciplin'a, devotamentulu. Patriotismulu lor avea puterea unui simtiementu religios. Trei Decii si-au datu viétia pentru a scapa armat'a. Postumiu si Manliu jertfescu proprii lor copii pe altariulu disciplinei. Censoriulu Rutiliu, realesu la esire d'in functiune (266), convóca poporulu si 'lu censurésca in massa pentru că a incredintiatu de doue ori in siru aceluiaşi cetatiénu nesce asia insemnatórie functiuni. Corneliu Rufiniu, de-si a avutu doue consulat, o dictatura si unu triumf, este isgonitu d'in senatu pentru cele 15 mii mare si vase de argintu ale sale, legea nepermitendu decâtu optu untii. Atiliu Seranu primesce la córnel aratrulu purpur'a consulara. Totu acolo primise alte dati Cincinatii dictatur'a. Regulu, dupa ce a fostu de doue ori consul, nu posedea decâtu unu micu ogoru cu unu singuru sclavu. Curiu, că si Fabriciu, că si Emiliu Papu, isi preparau cu propriile lor mani triumfali nesce grosolane bucate in vase de lemn. Acelasi Curiu, care declară periculosu pe totu cetatiénulu, caruia n'aru ajunge siépte giuguri de pamentu, a refusatu aurulu Samnitiloru, că si Fabriciu pe alu lui Pyru, etc.*).

Si óre pentru tóta cunun'a acésta de virtuti cívice, care a ilustratu templele carunte ale Romei, femeia n'are neci unu merit? Cumu poté avé astufeliu de cetatieni unu poporu, de n'aru fi avutu femei si mai mari? Spre a ne pronuntia in simtiulu celu mai favorabile fameiei romane, n'avemu decâtu a cită castitatea Lucretiei si a Virginiei, patriotismulu si abnegarea Corneliei mum'a Gracchiloru, a Volumniei mum'a lui Coriolanu, séu modestia, maiestatea, civismulu Plotiniei a imperatulu Traianu. Despre acésta scriu analistii romani, că intrandu in palatulu imperatescu pentru prim'a óra, a dîsu poporulu: „Cu ceea ce intru aici, cu aceea voiu se si esu**).“ Si neci s'a insielatu nimeni intr'ensa, dăce nemuritoriulu nostru Sîncai***), că asia s'a purtat imperatésca fiindu, cătu nimene au potutu a-i bagá vreo vina. In tempîi lui Brennu dómnele romane contribuira la salvarea Romei de prada si focu, dăndu in rescumperare totu aurulu si sculele ce aveau. Dupa batai'a dela Can'a ele innoira sacrificiulu cu tóte avutiile lor, numai se scape Rom'a. Quinti'a Crispill'a, femeia imperatulu Maximu, incungiurata in Aquilia, dede ecsempu femeiloru d'in orasiu a-si taiá perulu si a face córde, spre a le pune in loculu celor rupte la arcu si la macine de resbelu. Suntu mii de alte ecsemples, unde femeia la romani a stralucitu cu vigórea in tóte ramurile viuetiei publice si private.

*) Durny Hist. Romaine.

**) Dion. Cass. in Traianu.

***) Sîncai, Chronic'a, an. 98.

*) Dn. Sionu, d'in poesiile mele, edit. d'in 1857, p. 30.

**) Plutarchu, Pyrrhos.

„Atunci, — dîce Valeriu Maximu, — era prea puçini sîu mai neci decumu bani; cî proprietate siépte juguri de pamentu midiulocîu: ingropatiunile platite de statu; fetele maritate fîra zestre. Inse, inse . . . consuli ilustri, minunate dictature, nenumerate triumfuri: astufeliu e tabloulu vechiloru vrîste.“

Si mai pre susu de aceste mari personaje se punemu pururea pre acelu poporu romanu, despre care Bossuet a dîsu: „D'in tôte popórale lumei celu mai falnicu si cutezatoriu, celu mai zelosu in consiliile sale, celu mai luminatu, celu mai laboriosu, in fine celu mai rabdatoriu, a fostu poporulu romanu. D'in tôte aceste s'a formatu cea mai buna militia, politic'a cea mai prevedietória, mai tare, mai urmarita, ce s'a vediutu vreodata. Fondulu unui romanu, pentru a dîce astufeliu, era amorulu libertatii si alu patriei. Isi iubia patri'a, pentruçà 'si iubia libertatea. Sub nume de libertate romanii isi figurau unu statu, unde nimene nu era supusu decátu lelei, si unde legea era mai puternica decátu ómenii.“

Prin inaltele loru virtuti, prin austerele loru moraluri, romanii meritaui imperiulu asupra lumei. Prin disciplin'a si curagiulu loru ei l'au fostu obtienutu. Prin unirea loru ei l'au pastratu. Era unire in tempii republicei, pentruçà era egalitate. Era egalitate, pentruçà nu era cunoscuta cium'a aristocratiei de sange sîu bani, si nu se onorá decátu aristocrati'a meritului. In acea epoca constitutiunea romana presentá o intielépta combinatiune a regalitatii, a aristocratiei si a democratiei, pe care au admirat'o Polibiu, Machiavelli si Montesquieu. Prin consulatu era unitate in comandamentu. Prin senatu — experientia in consiliu. Prin poporu — taria in actiune*). Avemu si noi consulatu, senatu, poporu. Unde e comand'a? Unde e experientia? Unde e tari'a in actiune? In temnitia si in alegerile violate! In bîta, baioneta si straini!

O dómne!

Pana candu totu napàrci si pigmei?

Viati'a domestica a romaniloru era simpla si austerá. De locu lusu; de locu lene; stapanulu muncesce d'avalma cu argatulu; stapan'a tórce in midiuloculu femeiloru sale: insa'si regin'a Tanacuilla, insa'si virtuos'a Lucretia.

„Candu voiau parintii nostri, dîce Catone, se laude unu omu de bine, ei ilu numiau vrednicu plugariu, harnicu arendasiu. Acesta era elogiulu celu mai frumosu. Atunci ai nostri traiau pe pamenturile loru in treburile rustice, cele mai onorabili d'in tôte, si ne-venindu la Rom'a decátu in dilele de bîlcu si comitii. La mosia, o singura dî, unu singuru momentu nu 'i perdutu. Déca tempulu nu iérta a merge la campu, lucrau acasa, curatiau staulurile si curtea, reparau vestmentele vechi; chiaru in di de serbatórie taiau spinii, curatiau arborii, scaldau turmele si vendeau la tîrgu untulu si fructele. Parentele de familia

trebue se faca bani d'in tôte si se nu pérda nimicu. De dà haine noue sclaviloru, se céra pre cele vechi spre a face cîrpe d'in ele. Se vendia oleulu cu pretiu, d'asemene si ce mai remane din vinu si grâu. Se vendia boii betrani, vacile, oile, lan'a, pieile, sclavii bolnavi. Parentele de familia trebue se fia vendietoriu, nu cumperatoriu.“

Doue cuvete desemnau pentru unu romanu tôte calitatile, tôte virtutile: *virtus et pietas*, adeca curagiu, forti'a, o neincovaiata fermitate, rabdare in munca si respectulu pentru Dumnediei, pentru strabuni, pentru patria si familia, pentru legile ce-i garantau viéti'a, libertatea, onórea. Nu vi se pare a vedé, dupace ati cetitu acésta descriptiune, trecèndu pe dinaintea ochiloru cî prin o panorama viéti'a vechiloru romani d'inaintea corumperii loru prin veninulu fanariotismului, giudaismului si alu cosmopolitismului, ce au napaditu Romani'a dela 1711 încóce?

Suntu inca ecsemples de vieti d'aceste pr'ntre romanii moderni; dara ele'su fôrte rare. Si acele puçine, cátu voru mai dura? Strainismulu seçera, seçera mereu si rapede, fundamentalu si fîra mila, totu ce a mai remasu in noi d'in caracterulu romanu anticu, cî altoiu preservativu pentru romanismulu propriu.

Reflecteze lectoriulu, compare decadinti'a strangepotiloru cu marirea strabuniloru, si spuna-ne, déca in midiuloculu impilarei de astadi nu e bine a recomanda latinitatea cî modelu in loculu chaosului dominantu? Spuna-ne de gresimu, cerendu se se aléga odata: ce vremu? ce suntemu? unde mergemu? la Berlinu, Pest'a, Mosc'v'a sîu Rom'a? Spuna-ne de nu ne trebue s'avemu in fine unu caracteru alu nostru propriu, probu si curatu romanescu?

Ver-care aru fi veridictulu, noi nu vomu inceta a arata spre latinitatea clasica, strigandu:

Ni trebue caractere!

Misailu.

D'in glossariulu societatei academice.

(Continuare).

ADELIARE, adiiare si adiere, adiare si adiere, s. f., d'in verbulu precedente: lina sufflare de ventu, aura, gallice: brise, zéphyr.

ADEMENIRE, ademenitoriu, ademenitu, vedi adamanire, adamanitoriu, adamanitu.

AFERIMU, vorba turcésca, luata cî exclamatiune de aprobare: forte bene! de minune! bravo! euge! — luata si cî sustantivu: fa ce ti dîcu eu, si ti voiú dá unu aferimu; — se dice si in ironia, facundu-se usu de acésta vorba pentru fapte sau disse, cari merita desapprobare; — atátu spre a dá potere espressionei, cátu si spre a formá una consonantia cî aceleaa cari, cumu se vede d'in atâte ecsemples alle limbei popularie, placu fôrte multu Romanului, se adaugu adesea pre lînga vorb'a aferimu si alte doue, pop'a Marinu: aferimu popa Marinu.

AFFISSIARE, affissiediu, v. tr., a affige, a lipi pre muri unu annuntiu tiparitu sau scrisu, a annuntia ceva prin folie scrisse sau tiparite, a annuntia in genere, a publicá una scrire; parieti tabulam affigere, tabulam proscribere, profiteri, gallice: afficher. — De si acésta vorba este unu neologismu introdussu d'in limb'a gallica, dera cî formatu d'in radecina cu-

*) Duruy, 105, ed. 1855.

ratu romanica, adeca d'in affixum = affissu, d'in affigere, s'ar poté admittere in dictionariulu limbei romane de impreuna cu derivatele selle: affissiariu, affissiu.

AFFISSIARIU, s. m., care affige, lipesce sau imparte affissie; qui libellos ad postes et limina publica affigit, gallice afficheur.

AFFISSIORU, s. m. d'in galliculu afficheur, ne-avendu analogia in limb'a romana, nu se pote admittere de câtu formele mai correcte: affissiariu (vedi acêsta vorba) sau affissiatoriu.

AFFISSIU, s. m., pl.-e, d'in verbulu affissiare: folia scrissa sau tiparita, care coprende unu annuntiu si care se affige, se lipesce pre muri sau se imparte, libelli, proscripta tabula, gallice: affiche. — Vedi Dictionariulu limbei române.

AFIEROSIRE, afierosescu (prin rea pronuntia: afirosire), v. tr., ἀφιέρω, 1) a sacrá sau consecrá unu preutu, una baserica, etc., a sanctí, sacrare, consecrare; 2) a dedicá sau inchiná cuiva ceva, dicare, vovere.

AFIEROSITU, (prin rea pronuntia: afirositu), part. d'in verbulu precedente, sanctítu, sacratu, sacratus, consecratus; 2) dedicatu, inchinatu, dicatus, devotus.

AFIFU? adj., fora bani, flaccu in punga, seracuti, seracutiosu, reu imbracatu. — Vorba de origine neconoscuta, pare a avé legatura cu cea de acea-asi insemnare: ififliu.

AFINA, s. f., fructulu afinului, bacea myrtili, gallice: airelle, myrtille; — d'in unguresculu: afonya?

AFINU, s. m., arborellu sau tufa, care dá afine. (Vedi vorb'a precedente).

AFIONU, s. m., vorba turcésca: sucu de macu, opiu = opium.

AFIROSIRE, afirositu, vedi afierosire, afirositu.

AFORISANIA si afurisanía, s. f., d'in aforisire cu terminatione slavica: excommunicatione, anathema, excommunicatione, sacrorum interdictio.

AFORISIRE si afurisire, aforisescu, v. tr., ἀφορίζω, proprie: a despartí si marginí; si de aci in speciale, cá terminu basericescu: a scóte d'in comunitatea credentiosiloru, a marginí de la baserica si de la alle baserice, a excommunicá, excommunicare; 2) a dá dracului, a anathematísá, a blastemá, aliquem inferis devovere, alicui male precari. Aforisire differe de anathematizare sau anathemisiré, antâniu pentru cá aforisire este mai populariu, asiá in câtu poporulu nu conosece vorb'a anathematizare, ci in loculu ei face usu totu de perifrása: a dá anathemei. Allu doile pentru carturari, cari facu usu de amendoue vorbele, aforisire differe si in intiellessu de anathematizare, intru câtu a aforisí va se dica numai a despartí pre cineva de turn'a credentiosiloru si a lu marginí pentru unu tempu de baserica, éra a anathematísá va se dica nu numai a marginí pre cineva, pentru unu tempu, de baseric'a lui Christu, ci a lu scote pentru totu de a un'a d'in senulu baserice, si inca alu dá, a lu inchiná lui Antichristu.

AGA, plur., agale, s. m., vorba si de origine si de forma turcésca, care, de si arréta unu barbatu, este inse, in limb'a româna, tractata, cá si cumu ar insemná una fientia feminina, cá pará, de essemplu: titlu de politetia datu ver-carui Turcu, cá in românesce domnu.

AGA, s. m., acea-asi vorba cu precedentea, inse prin trecerea tonului la penultima, capetandu forma mai românesca, cá popa, tata, a luat mai multe insemnari, astadi essite d'in usu: 1) prefectu de politia, 2) antâniulu gradu de boiaría de antâni'a classe sau de protipendada in principatele române. = Cá si agá, se appлека, cá titlu de politetia, veri-carui Turcu, in acea-asi insemnare cá si românesculu domnu.

AGARICIU?, ciuperca? d'in grecesculu ἀγαρίκιον.

AGEAMIU si agiamíu, adj., fora experientia, novitiu, in re rudis.

AGHIASMA si aiasma, s. f., ἀγίασμα, apa sanctita, aqua lustralis. Form'a buna româna e Agiasma.

AGHIOTANTU, s. m., forma corrupta in locu de adjutante, gallice: adjutant, aide de Camp.

AGHIUTIA, s. m., nume comicu datu dracului sau diavolului.

AGHISTINA si ghistina, s. f., vorba de forma unguresca: gestenye, invederatu corrupta d'in romanice: castania-castanea, si trecuta apoi cu assemene forma si in gur'a unor'a d'intre Românii d'in Austri'a.

AGIALICU si hagialicu, s. m., vorba si de origine (vedi agíu), si de forma turcesca: locurile sancte, unde mergu credentiosii spre inchinare, si calletori'a la aceste locuri, sacer locus, quo confluunt pii peregrini, pia peregrinatio, gallice: pelerinage; — proverbiu a se duce la agialicu, a se ruiná, a si perde starea. — Vedi in Dict. peregrinu, peregrinare, peregrinatu.

AGICA si hagica, sau agtica si hagtica, femininu d'in agíu: femina care a calletoritu sau calletoresce la locurile sancte; mulier quae piam peregrinationem obiit vel obit, peregrina, gallice: pelerine.

AGICA, vedi agica.

AGIO si agiu, s. m., italice aggio, gallice agio, germanice Aufgeld, Aufwechsel, 1) differentia intre valoarea nominale si cea reale a moneteloru, intre valoarea monetei metallice si a monetei in charteia, intre valoarea moneteloru d'in una tíerra si valoarea acelloru-asi d'in alta tíerra; — in acestu intiellessu se dice si cambiú sau scambiú, italice cambio, gallice change; 2) beneficiu ce se trage d'in scambiulu de monete diverse; — 3) usura sau cameta ce unu impromutatoriu de bani íea prestre interesele cuvenite de la impromutatu, candu acestu-a vrea se scambe inscriselle selle, usura care variedia dupo abundanti'a sau lips'a de bani. — D'in caus'a celloru d'in urma doue insemnari, vorb'a agio, a luat, mai allessu de candu scambulu a ajunsu principalea industria a Judaniloru, intiellessuri defavorabili, cari se traducú mai vertosu in derivatele: agiotagiú, agiotare, etc. — Care se fia inse etymologi'a acestei vorbe? Dupo unii vorb'a ar vení d'in italiculu aggio, cu insemnarea de adausu; inse acea-asi vorba se scrie in limb'a italiana si cu unu g: agio, cu insemnare de commoditate, buna stare, si este prin urmare identica cu galliculu: aise, de unde: á l'aise = cu italiculu: ad agio; malaise, necommoditate, reu. Dupo acêsta d'in urma consideratione vorb'a agio ar fi luatú usioru si insemnarile: bene, beneficiu, folosu, castigu, si in speciale: beneficiu trassu d'in differenti'a valorii moneteloru diverse. Ca acêsta etymologia este mai aprope de addeveru, se vede si d'in impregiurarea, ca unele dialecte italice, a nume cellu piemontesu, scriu agio cu unu g, si candu are intiellessulu galliculu aise, si candu are insemnarea de agio; si prin urmare form'a vorbei cu doi g, in acestu d'in urma intiellessu, este in limb'a italica, numai una forma ortografica de distinctione. Admittendu íuse acêsta etymologia de buna, totusi remane de esplecatu, de unde deriva italiculu agio cu insemnarea galliculu aise? Pentru acesta-a s'au produsu mai multe pareri: unii dau cá funtana a vorbei agio latin'a adaptare = accommodare; alii latinesculu otium = pace, linitate; alii grecesculu αἰσιος = favorabile, cuvenitu, commodu; alii gothiculu azets = usioru, commodu; alii in fine basculu aisia; déra celle mai multe derivate d'in acêsta radecina se affia in dialectulu provenciale, si prin urmare cea mai probabile etymologia a vorbei agio ar fi provencialea aise sau ais = cu galliculu = aise. M. Asprulu san denariulu se dice turcesce Akgé. Monetele de aur se scambau in monete mice de argentu, in akgé. Nu cumu-va differenti'a in akgé au datu locu nascerei agiului? L. (Va urma).

Nr. 337—1870.

Protocolulu siedintiei lunare a comit. asoc. trans.

tinute in 6. Decembre c. n. 1870 sub presidiulu Ilust. sale dn. vicepres. Iacobu Bolog'a, fiendu de facia dd. membrii P. Dunc'a, E. Macelariu, I. Hanni'a, B. Ursu, P. Rosc'a, I. V. Rusu, C. Stezariu, Z. Boiu si I. Maximu.

§ 183. Dn. cassariu presentéza raportulu seu despre perceptiunile si erogatiunile cassei asoc. dela

siedinti'a lunaria trecutü pàna la siedinti'a presente, d'in care raportu se vede, cà in acestu restempu s'au incassatu 72 fr. si s'au erogatu 168 fr. 30 cr. v. a. (Nr. prot. ag. 336).

Spre scientia.

§ 184. In legatura cu raportulu d'in §. precedente, se referéza in specialu despre banii incursi la asoc. dela siedinti'a trecuta cá tacse de m. ord. ajutatori si pentru diplome si anume: a) au incursu dela dn. proprietariu in Calnicu, Georgie Munteanu cá tacsă de m. ord. pre a. 186⁸/₉ si 18⁶⁹/₇₀ 10 fr. (Nr. prot. ag. 317); b) prin dn. vicecapitanu in Fagarasiu, I. Codru Dragusianulu s'au trimisu pentru diplome dela 3 m. ord. 3 fr. (Nr. 320); c) prin dn. prof. gimn. I. M. Moldovanu cá tacsă de m. ord. pre 18⁶⁹/₇₀ pentru dn. prof. Sim. Micu 5 fr. (Nr. prot. 321); d) prin directiunea despart. cerc. alu Gherlei s'au trimisu, cá tacse de m. ord. si ajutatori 26 fr. (Nr. 325, conferéza si § 190); e) prin directiunea despart. cerc. alu Brasiovului, carea totu-odata aterne si protocolulu siedintiei subcomit. d'in 11¹/₂₇ Noembre a. c. s'au trimisu cá tacse de m. ord. si pentru diplome 23 fr. (Nr. prot. 327).

Spre scientia.

§ 185. Dn. viconotariu judecatorescu in Naseudu, Iacobu Prodanu, prin charthi'a sa d'in 20. Noembre a. c. arata, cà, cu ocasiunea adunarei gen. dela Naseudu, luandu asuprasi ingrigirea de oblig. urb. trans., oferite pre sém'a fondului asoc., cu acea ocasiune a observatu in urma, cà dela oblig. urb. trans. Nr. 3941 s'au perdutu 2 couponi a câte 25 fr. m. c. obvenitori cu 1. Ian. si 1 Iuliu 1871, si asia a fostu silitu a supleni dela sene acelu scadiementu, platindu 52 fr. 50 cr.

Deci, dupace pàna acumu, nu s'au aflatu couponii perduti, voiesce a cere amortisarea judecatorésca a acelora; spre acestu scopu roga pre comitetu, a'i estradá càtu mai curîndu respectiv'a oblig. urb. trans., d'inpreuna cu banii solviti pentru couponii perduti, cumu si couponii de pre 1872, trimetiendu alta obligatiune urb. trans. de asemenea valóre cu couponii completi dela 1. Ian. 1871 (Nr. prot. ag. 328).

Dupace dn. cassariu dà deslucirile necesarie in astu obiectu, d'in motivele aduse in susu-amintit'a charthia, se decide: a se estradá numitului dn. Iac. Prodanu cerut'a obligatiune urb. trans., d'inpreuna cu banii solviti si couponii pe 1872, priminduse in loculu aceleia, alta obligatiune urb. trans. de asemenea valóre d'inpreuna cu couponii respectivi.

§ 186. Directiunea despart. cerc. alu Sighisiórei (XXI) prin charthi'a sa d'in 29. Noembre a. c., (pre langa care se acludu si 5 fr. tacsă de m. ord. pentru dn. prot. Z. Boiu) arata, cà subcomitetulu resp. d'in lipsa de membrii receruti, n'a potutu tiené siedinti'a lunaria; totu-odata face motiune, cà comitetulu centr. alu asoc. se incuvenintieze pre spesele asoc. / unu depositu de carti scolastice la subcomitetulu resp., si se esopereze trimeterea de vreo 200 Abc si 40—60

carti de lectura partea I. si II., spre a le imparti si incassa pretiulu pentru fondulu asoc. (Nr. prot. ag. 333).

Comitetulu luandu la discussiune seriósă aceea parte d'in scrisóri'a amentita, prin carea resp. directiune cere a se incuvenintia unu depositu de carti scol. pre spesele asoc., decide a se resolví cestiunatei directiuni, in sensulu urmatoriu:

Avendu in vedere inlesnirea si spriginirea, dupa potentia, a latirei culturai poporale: Comitétulu anticépéza si asemnéza de ocamdăta diumatate d'in sum'a receruta pentru procurarea cartiloru scol. amentite; si acésta pre respondietatea si garanti'a solidaria a respectivului subcomitetu, cu acelu adaosu, cà aratanduse necesitatea si mai departe, dupace subcomitetulu va trimete incóce, cu tóta acurateti'a, banii de pre cartile vendute, se va anticipá si asemná si ceea-lalta suma receruta, avendu inse subcomitetulu cestiunatu a ingrigí insusi de transportarea cartiloru, conformu promisiunei esprese in charthi'a respectivei directiuni.

§ 187. Se presentéza unu conto dela directiunea tipografiei archi-diecesane de aici, sunatoriu despre 5 fr. v. a. cá tacse de insertiune pentru publicarea unui concursu in Nr. 81, 82 si 83 ai Telegr. romanu.

Se decide a se asemná la cass'a asoc. esolvirea respect. conto, d'in sum'a preliminară pentru spesele extraordinarie ale comitetului.

§ 188. Comisariatulu reg. trans. prin scrisóri'a d'in 12. Noembre a. c. face cunoscutu, cumu-cà stipendiatulu asoc. Nic. Galu, n'a corespunsu detorentieloru sale, si d'in ast'a cauza i s'a denegatu vidimarea cuietantie, atátu cu finea anului scol. trecutü, càtu si cu inceputulu anului scol. cur. (Nr. 319).

Se iea spre scientia cu provocare la decisulu comitetului d'in 13. Oct. a. c. § 152.

§ 189. Dn. posesoriu in Basesci Georgie Popu, pre langa charthi'a sa d'in 16. Noembre a. c. trimite la asoc. actele resp., prin care dn. advocatu in Zelau, Lad. Dull, cedéza in favórea fondului asoc. pretensiunea, respective detori'a sa de 50 fr. (d'inpreuna cu procentele cuvenite), ce o are la dn. advocatu d'in Zelau, Andreiu Czibensky (Nr. prot. 322).

Comitetulu decide, cá respectivulu debitoriu se se poftésca a respunde detori'a sa, cedata degiá in favórea asociatiunei.

§ 190. Directiunea despart. cerc. alu Gherlei (XIII), prin scrisóri'a sa d'in 4. Noembre a. c. raportéza despre alegerea si constituirea subcomitetului pentru desp. resp., alaturandu totu-odata protocolulu primei siedintie a aceluia. D'in amentitulu protocolu se vede, cumu-cà subcomit. intre altele s'a ocupatu si cu luarea mesurorlu de lipsa, pentru infientiarea agentureloru comunali.

In urma, totu cu acea ocasiune se trimetu d'in partea amentitei directiuni 26 fr. tacse de m. ord. si ajutatori (vedi si § 184), si se cere asemnarea platirei

unui conto despre spesele avute cu ocaziunea tiparirii invitarilor la adun. gen. cerc. (Nr. prot. ag. 325).

Concluse. Raportulu directiunei se iea spre placuta scientia, esprimanduse totu-odata multiamita respectivului subcomitetu, cumu si altoru barbati d'in cestiunatul despartimentu, pentru zelulu doveditu fatia cu promovarea activitatei asoc., si cu deosebire pentru pasii facuti in cestiunea infientiarei agentureloru comunali; ér in càtu se tiene de suportarea speloru obvenitòrie in afacerile directiunei, intre care viene a se computá si platirea contului pentru tiparirea provocariloru, emisa càtra inteligenti'a d'in desp. resp., cumu si alte spese postali, se incuvenientiéza, cá acelea se se suporte d'in tacsele incurende dela membrii ajutatori pre langa ratiociniu, asternendu la tempulu seu incóce, urmanduse in ast'a privinti'a conformu § 18 d'in regulamentu, ér membriloru ord. noui se li se trimetia d'in partea secretariatului, respectivele diplome.

§ 191. Presidiulu adun. gen. cerc. alu despart. Simleulu Silvaniei (XI), prin scrisòri'a d'in 24. Oct. a. c. aterne protocolulu despre lucrarile numitei adunari, tiente totu in 24. Oct. a. c., d'in care protocolu se vede, cà amentit'a adunare cerc. s'a ocupatu cu alegerea subcomitetului resp., inse nefiendu membrii de ai asoc. in numerulu recerutu spre a se poté completá celu subcomit. dupa tenórea §. 14 d'in regulamentu, adunarea amentita mai susu, se vediú constrinsa a alege in subcomitetu individui, cari de si de presente nu suntu membrii ai asoc., se apromisera inse prin charthia formale a se face membrii cu inceputulu anului 1871 (Nr. prot. 330).

Spre scientia.

§ 192. Dn. secret. I. G. Baritiu prin charthi'a d'in 4. Dec. a. c. face intrebari: a) déca comitetulu va dá dela sene usitatulu anuntiu de prenumeratiune la „Transilvani'a“ pre 1871, séu se va concrede redactiunei? b) déca e se se mai tiparésca Nr. I d'in Transilvani'a in 750 ecsemplaria cá in anii trecuti? c) in urma, cere a i se asemná o anticipatiune pentru suportarea speloru edarei numitei foi (Nr. 334).

Concluse ad p. a) se decide a se urmá in privinti'a anuntului de prenumeratiune, conformu conclusului comitetului d'in 14. Dec. 1869 § 130, prin urmare a se concrede redactiunei resp., redactarea aceleia; ad p. b) se decide a se tipari si Nr. I pre 1871 numai 500 ecsemplaria; ad p. c) se asemnéza la cass'a asoc. o anticipatiune de 200 fr. v. a.

§ 193. Directiunea gimnasiale d'in Naseudu trimete 5 ecsemplaria d'in programulu gimnasiale pre an. scol. 18⁶⁹/₇₀ (Nr. 331).

Se primescu cu multiamita si se predau dlui bibliotecariu, spre a se petrece in registrulu cartiloru asociatiunei.

§ 194. Secret. II. aduce inainte cestiunea legatului facutu asociatiunei in 3. Sept. 1867, de repausatulu Ioanu Piposiu, fostu controloru la baile erariale in Govasdia, si arata, cà de-si pentru realisarea

aceluia s'au fostu facutu pasii de lipsa inca in 8. Iuliu 1868 denuminduse spre acestu scopu de' advocatu plenipotentiatu alu asoc. dn. advocatu dr. Laz. Petco, totusi pana acumu n'a urmatu neci unu resultatu in acestu obiectu; deci roga pre comitetu, cá se binevoiésca a pofti pre numitul domnu advocatu, cá se servésca acestui comitetu, cu informatiuni despre starea acestei cause.

Se decide, cá dn. adv. dr. L. Petco se se poftésca in restempu de 14 dile, a servi comitetului cu informatiuni, cá cumu sta, si in ce stadiu a ajunsu degiá cestiunata causa? d'in ce motive s'a amanatu atáta tempu deciderea aceleia? si pre candu se pote sperá cu securitate, cà asociatiunea va deveni in proprietatea cestiunatului legatu, dupa tenórea coprinsului respectivului testamentu p. 7, 12 si 15 lit. k).

§ 195. Se aduce inainte cestiunea tiparirii manuscrptelorui Clainu si Sincai. Secret. II. pre basea anteactelorui arata, cumu-cà consistoriulu Oradanu prin scrisòri'a sa d'in 21. Ian. 1869 s'a dechiaratu, cumu-cà cestionatele manuscripte se voru strapune Escel. sale metropolitului d'in Blasiu, spre a esoperá tiparirea acelora, cumu va aflá mai acomodat si mai corespundietoriu scopului; in urmarea acesteia, la rogarea comitetului d'in 6. Iuliu 1869, d'in partea Escel. sale metrop. dr. I. Vancea, sub datulu d'in 15. Iuliu 1869, s'a si provocatu susu veneratulu consistoriu Oradanu, spre a se enuntiá in obiectulu d'in cestiune, dar de atunci pana acumu comitetulu n'a mai primitu neci o informatiune in cestiunatul obiectu.

Comitetulu, d'in motivulu, cá atari tesauri pretiosi, se nu remana si mai incolo nefolositi de publiculu romanu, cu mare dauna a literaturii nationali, decide: cá Escel. sa dn. metrop. dr. I. Vancea, se se roge a servi acestui comitetu cu desluciri despre resultatulu pasiloru facuti la consistoriulu Oradanu in adeseori amentitul obiectu, cá astufeliu se se póta satisface atátu dorintieloru natiionali manifestate, càtu si repetiteloru conclusa ale adun. gener. ale asociatiunei.

§ 196. Presidiulu pune la ordinea dílei cestiunea impartirii unui ajutoriu de 50 fr. v. a. destinatu pentru unu sodalu de meseria si poftesce pre referentele resp. Z. Boiu, a raportá in acestu obiectu.

Dn. referente arata, cá la numitul ajutoriu au concursu 8 insi si anume: 1) Ioanu Cab'a, sodalu de mesariu in Iurtelecu, (comitat. Solnocului de midiulu). 2) Petru Stanu Toma, sodalu de pardositoriu in Sibiu. 3) Georgie Bradu, sodalu la tipografi'a archidiesesana in Sibiu. 4) Vasilie Dolianu, sodalu de pantofariu in Clusiu. 5) Georgie Nedelcu, sodalu de mesariu in Bistritia. 6) Vasilie Mer'a, sodalu de jocariu in Brasiovu. 7) Petru Truti'a, sodalu de talpariu in Slatna. 8) Iuliu Marcianu, sodalu de mesariu in Clusiu.

D'intre acesti concurenti dn. referente pre bas'a documentelorui produse, propune a se conferi cestiune.

natulu ajutoriu lui Vasile Dolianu, sodalu de panto-fariu in Clusiu.

Escanduse discusiune asupra acestui obiectu, si esaminanduse respectivele documente, dn. bar. Ursu, face propunerea, cá cestiunatul ajutoriu se se confereze concurentelui Georgie Bradu, sodalu de tipografia.

Dnpace domnii membrii in decursulu discusiunei isi descoperira opiniunile sale pentru un'a séu alt'a d'in propunerile facute, in urma presidiulu pune la votu propunerea referentelui fatia cu contra-propunerea dlui bar. Ursu, si voturile impartinduse in doue parti egali (4 contra 4 voturi), presidiulu cu votulu

seu, dirima in favórea propunerii referentelui; astu-feliu ajutoriulu d'in cestiune se conferesce concuren-telui Vasile Dolianu, ér celorulalti concurenti se de-cide a li se resolvi negativu in sensulu propuneriloru facute de referentele resp.

§ 197. Cu verificarea protocolului siedintiei a-cesteia, se incredintiéza domnii P. Dunca, C. Mace-lariu si I. Hannia.

Sibiin datulu cá mai susu.

Iacobu Bolog'a,
vicepresied.

I. V. Rusu,
secret. II.

S'a cetitu si verificatu in 9. Decembre 1870.

P. Dunca. E. Macelariu. I. Hannia.

CONSEMNAREA

domniloru membrii ai asoc. trans. pentru literatur'a si cultur'a poporului rom., carii cu ocasiunea adun. gen. X. tienuta in Naseudu au platitu atátu tacse restante, cátu si pre a. c. 18⁶⁹/₇₀, apoi inscrierea memb. noui.

Numerulu curente	N u m e l e	Conditiiunea	Locuinti'a	e membru		a u p l a t i t u						Observare		
				vechiu	nou	tacse restante			pro 18 ⁶⁹ / ₇₀		pentru diploma			
						pro	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.		cr.	
1	Bas. Basiota Motiu Dembulu	notariu comit.	Abrudu	1	—				5					
2	Grigoriu Moisilu	vicariu	Naseudu	1	—	186 ⁸ / ₉	5							
3	Pantilimonu Domide	c. r. capit. pens.	Rodna	—	1				5		1			
4	Severu Axente	proprietariu	Cricau Alb'a infer.	1	—				210					in oblig. de despag. ca m. fund. coupon d'in 1. ian. 1871.
5	Atanasiu Usieriu	esactoriu distr.	Naseudu	—	1				5		1			
6	Nicolau P. Bota	transl. la ofic. distr.	"	—	1				5		1			
7	Flotu Adolfu Francisu	propriet. si jude proc.	Betleanu	—	1				5		1			
8	Vasiliu Axente	advocatu	Naseudu	1	—	8 ⁹ / ₉	5		5					
9	Ioanu Popu Papiriu	protopopu	Cristuru	1	—	8 ⁹ / ₉	5		5					
10	Prin Ioanu Popu Papiriu	"	"						10					Colecta de 10 fr. dela 6 preoti.
11	Vasiliu Casa	"	Chiesiei	1	—				5					
12	Ioane Pavelu	preotu	Apsi'a de mid.Marmat.	—	1				5		1			
13	Ioane Comanu	teologu absolutu	Moisei in Marmati'a	—	1				5		1			
14	Nicolau Tamasi	preotu	Grindu	1	—				5					
15	Alecsiu Hosu	vicenotariu	Deesiu	1	—	8 ⁹ / ₉	5		5					
16	Ioane Vaida	proprietariu	Olpretu	—	1				5		1			
17	Dionisiu Vaida	posessoriu	"	1	—				5					
18	Ioane Muresianu	inspect. bancei trans.	Gherl'a	1	—				5					
19	Vasiliu Muste	proprietariu	Coroieni	—	1				5					
20	Georgiu Criste	notariu comit.	"	—	1				5					
21	Gabriele Muste	teologu	"	—	1				5					
22	Elia Cincia	asessoriu on.	Naseudu	1	—	8 ⁹ / ₉	5		5					
23	Dr. Stefanu Popu	fisicu	"	1	—	7 ⁸ / ₈ , 8 ⁹ / ₉	10		5					
24	Alecsandru Silasi	protopopu	Bistritia	1	—				5					pre an. 1870 ¹ / ₁ .
25	Alecsandru Nemesiu	asessoriu	Gherl'a	1	—				5					
26	Basiliu Iurca	deputatu diet. propr.	Sarason Marmati'a	—	1				5		1			
27	Basiliu Iodianu	preotu	Baseric'a alba	1	—				5					
28	Popu Teodoru	protopopu	Ortelecu	1	—	8 ⁹ / ₉	5		5					
29	Biltiu Stefanu	canonicu	Gherl'a	1	—				5					
30	Silvani Mateiu	preotu	Bocsi'a romana	1	—				5					
31	Augustinu Munteanu	advocatu	Gherl'a	1	—				210					In oblig. de desd. ca coup. d'in 1. ian. 1871
32	Popu Teodoru	preotu	Faragau	1	—	7 ⁸ / ₈ , 8 ⁹ / ₉	10		5					
33	Marcusi Aritonu	asessoriu	Naseudu	1	—	4 ⁵ / ₅ 8 ⁹ / ₉	25		5					
34	Dr. Ioane Nichita	advocatu	Zilah	1	—	6 ⁹ / ₇₀								5 fr. suntu pro 187 ¹ / ₁ .
35	Iosifu Stupineanu	subjude cerc.	Iuda	—	1				5		1			
36	Dr. Mihali Victoru	secretariu metrop.	Blasiu	1	—				5					
37	Alecsandru Erdösiu	protopopu	Racsi'a ung.	—	1				5					
38	Ambrosiu Stasu	preotu	Rosavli'a in Marmatia	—	1				5		1			

Numerul curente	N u m e l e	Condițiunea	Locuinți'a	e membru		a u p l a t i t u						Observare	
				vechiu	nou	tacse restante			pro 18 ⁶⁹ / ₇₀		pentru diploma		
						pro	fr.	cr.	fr.	cr.	fr.		cr.
39	Dr. Ioane Colceriu	fisicu	Siomeut'a	1	—	186 ⁷ / ₈ 8 ⁹ / ₉ 8 ⁹ / ₉	—	—	—	5	—	—	vedi Nr. cur. 53 in continuare.
40	Paulu Dragosiu	protonotariu	"	1	—		—	—	—	5	—	—	
41	Demetriu Varna	protopopu onor.	Lapusiu	1	—		—	—	—	5	—	—	
42	Demetriu Moldovanu	subjude cercuale	Monoru	—	1		—	—	—	5	—	—	
43	Moise Popu	preotu	Tiha	1	—		—	5	—	—	—	—	
44	Verticu Gabriele	asesoriu	Naseudu	1	—		—	5	—	5	—	—	
45	Dr. Popu Vasiliu	notariu jud.	Gherl'a	1	—		—	5	—	5	—	—	
46	Dr. Ioane Ratiu	advocatu	Turd'a	1	—		—	—	—	5	—	—	
47	Dr. Ioane Mihali	"	Sigetu	1	—		—	—	—	5	—	—	
48	Teodoru Vrasmasiu	preotu	Borgo-Prundu	1	—		—	—	—	5	—	—	
46	Simeone Calutiu	conc. la curt. de cas.	Pest'a	—	1	—	—	—	5	—	—		
47	Basiliu Groze	preotu	Maieru	—	1	—	—	—	5	—	—		
48	Gabriele Barbulu	"	Barseu	1	—	—	—	—	5	—	—		
49	Basiliu Coracioni	protopopu	Strimtur'a Marmatia	1	—	—	—	—	5	—	—		
50	Comun'a Selnitia		Chiôru	—	1	—	—	—	25	—	1		
51	" Vim'a mica		"	—	1	—	—	—	25	—	1		
52	" Franceni roman.		"	—	1	—	—	—	25	—	1		
53	" Siasa Iugastreni		"	—	1	—	—	—	25	—	1		
54	" Dolheni Bersaoa		"	—	1	—	—	—	25	—	1		
55	" Buteasa		"	—	1	—	—	—	5	—	1		
56	" Boiu mare		"	—	1	—	—	—	5	—	1		
57	" Prislopu (K.-Bung)		"	—	1	—	—	—	5	—	1		
58	Ioane Romantiai	preotu	Sindu	1	—	8 ⁹ / ₉	5	—	—	—	—		
59	Basiliu Dragosiu	jude cercuale	Buteas'a	1	—	—	—	—	5	—	—		
60	Că m. ajut. d'in com. Sindu												
	Ioane Dum'a	curatoriu	Sindu	—	—				1	—	—		
	Ioane Darabanu sen.	economu	"	—	—				1	—	—		
	Lupu Gaia	"	"	—	—				1	—	—		
	Costanu Marisi	"	"	—	—				1	—	—		
	Basiliu Gaia a crucei	"	"	—	—				1	—	—		
	Ioane Crisianu	"	"	—	—				1	—	—		
	Pavelu Chioreanu	"	Petridă de diosu	—	—				1	—	—		
			(Va urma).										

Ad Nr. 337—1870.

Publicarea baniloru incursi

la asoc. trans. dela sied. lunaria a comit. asoc. d'in 8. Noembre c. n. a. c. până la sied. acelaia d'in 6. Dec. c. n. a. c.

I. Prin dn. vicecapitanu si col. asoc. Ioanu Codru Dragusianulu s'au trimisu la asociat. cá tacse pentru diplome: a) dela dn. ases. judecat. in Fagarasiu, Ioane Florea 1 fr.; b) dn. ases. jud. totu in Fagarasiu, Ioane Grama 1 fr.; c) dn. parochu in Ucea super. Bas. Purece 1 fr.

II. Prin dn. prof. gimn. si col. asoc. in Blasiu, Ioane M. Moldovanu s'au trimisu la asoc. pentru du. prof. Sim. Micu cá tacsă de m. ord. pro 1869/70 5 fr.

III. Prin direct. despart. cerc. d'in Gherl'a s'au trimisu la asociatiune

a) cá tacse de m. ordinari:

1) dela dn. protopopu Alecs. Casianu tacsă de m. ord. pe 1867⁸/₈ 5 fr.; 2) dn. not. com. in Enciu, Vas. Murasianu tacsă de m. ord. pre 1870¹/₁ si pentru diploma 6 fr.; 3) dn. prof. de teolog. Eusebiu Cartice tacsă de m. ord. pe 1870¹/₁ 5 fr.

b) Cá tacse de membrii ajutatori:

1) dela dn. protop. in Dersia, Vas. Munteanu 1 fr.; 2) dn. propriet. Vas. Capitanu 1 fr.; 3) dn. not. com. Georgie Belindeanu 1 fr.; 4) dn. not. com. Ioanu Siandru 1 fr.; 5) dn. preotu Vas. Puscariu 1 fr.; 6) dn. preotu Grig. Puscariu 1 fr.; 7) dn. preotu Iosifu Iclodi 1 fr.; 8) dn. propriet. Ioane Nemesiu 1 fr.;

9) dn. preotu Ioanu Mihali 1 fr.; 10) dn. act. in cane. episcop. Alecs. Bene 1 fr. Sum'a tóta 26 fr. v. a.

IV. Prin directiunea desp. cerc. alu Brasiovului (I.) resp. dn. protopopu Ioanu Petricu s'au trimisu: a) dela dn. Ioanu A. Navrea tacsă de m. ord. pe 1866⁶/₇ si 1867⁷/₈ 10 fr.; b) dn. prot. Iosifu Baracu tacsă de m. ord. pe 1870¹/₁ 5 fr.; c) dn. secret. gub. pens. Nic. Barbu tacsă de m. ord. pe 1867⁸/₈ 5 fr.; d) dn. H. N. Ciureu tacsă pentru diploma 1 fr.; e) dn. G. B. Popu tacsă pentru diploma 1 fr.; f) dn. Stef. Poenariu tacsă pentru diploma 1 fr. Sum'a 23 fr. v. a.

V. Prin direct. despart. cerc. alu Sighisiorei (XXI.) s'au trimisu pentru dn. protop. Zach. Boiu cá tacsă de m. ord. pre 1864⁴/₅ 5 fr.

VI. Dela dn. baronu Dav. Ursu tacsă pentru dipl. 1 fr.

VII. Prin directiunea despart. cerc. alu Deesiului (XII.): a) dela dn. vice-comite Teodoru Brehariu tacsă pro 1869/70 cá m. nou si pentru diploma 6 fr.; b) dn. protop. Greg. Muresianu tacsă pro 1869/70 cá m. nou 5 fr.; c) dn. not. comit. Sim. Corpadeanu tacsă pro 1869/70 cá m. nou 5 fr.; d) dn. adv. Ioane Feureanu (Tohati) tacsă pro 1869/70 5 fr.; e) dn. cane. si not. onor. Petru Muresianu tacsă pro 1869/70 5 fr.; f) dn. invetiatoriu Vas. Popu cá unu ajutoriu 1 fr. Sum'a 27 fr.

D'in acést'a suma de 27 fr. subtragându-se 2 fr. spese, ce le-a avutu directiunea resp., s'au incassatu la fondulu asoc. trans. 25 fr. v. a. Sibiu in 6. Dec. 1870.

Dela secretariatulu asoc. trans.